

Fakta om elcertifikatsystemet

Energimyndighetens publikationer kan laddas ner
eller beställas via [energimyndigheten.se](https://www.energimyndigheten.se)

Statens energimyndighet, juni 2023

ET 2023:09

ISSN 1404-3343

ISBN (pdf) 978-91-7993-128-5

Grafisk form: Blomquist Communication,
Energimyndigheten

Bild: Mostphotos

Illustration: Bo Reinerdahl

Innehåll

Sammanfattning.....	4
1 En gemensam marknad.....	5
2 En elcertifikatmarknad, två nationella regelverk.....	7
3 Tilldelning av elcertifikat.....	10
4 Kvoter och kvotpliktiga aktörer.....	12
5 Kvotplikt och annullering.....	14
6 Reserven.....	15
7 Handel.....	16
8 Elcertifikatmarknaden finansieras av elkunden.....	17
Ordlista.....	18

Sammanfattning

Elcertifikat är ett stödsystem för elproducenter av förnybar el i Sverige och Norge. Elcertifikatsystemet är marknadsbaserat och ska öka produktionen av el från förnybara energikällor på ett kostnadseffektivt sätt.

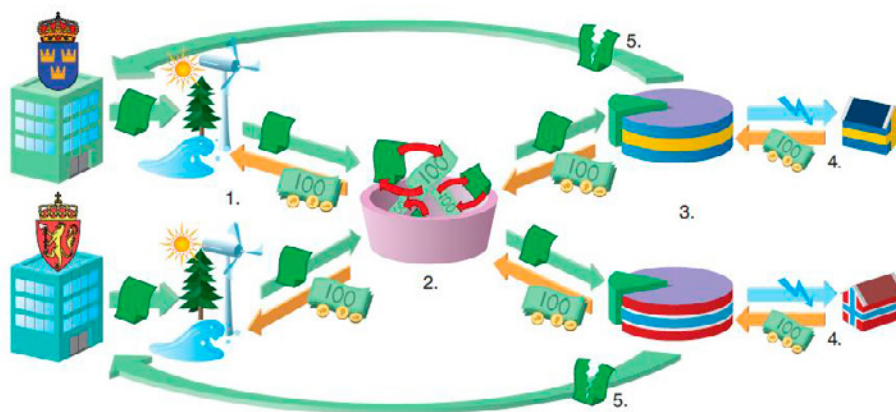

Illustration över elcertifikatmarknaden:

1. Elproducenter får ett elcertifikat för varje megawattimme (MWh) förnybar el som de producerar i en anläggning under högst 15 år.
2. Elcertifikaten säljs på elcertifikatmarknaden där utbud och efterfrågan styr priset. På så vis får producenten en extra intäkt för elproduktionen utöver elpriset.
3. Efterfrågan på elcertifikat skapas genom att elleverantörer samt vissa elanvändare enligt lag är skyldiga att köpa elcertifikat motsvarande en viss andel (kvot) av sin elförsäljning eller elanvändning.
4. Elkunden är den som slutligen betalar för utbyggnaden av den förnybara elproduktionen då kostnaden för elcertifikat ingår som en del i elfakturan.
5. Varje år måste den kvotpliktige annullera elcertifikat för att fullgöra sin kvotplikt.

1 En gemensam marknad

Elcertifikatsystemet är ett marknadsbaserat stödsystem med syfte att öka produktionen av förnybar el på ett kostnadseffektivt sätt. Sedan den 1 januari 2012 har Sverige och Norge en gemensam elcertifikatmarknad som är baserad på den svenska elcertifikatmarknaden som funnits sedan 2003.

Det ursprungliga målet för den gemensamma svensk-norska marknaden var att öka den förnybara elproduktionen med 28,4 TWh till 2020. Redan våren 2019 uppfylldes det målet. Sverige har även åtagit sig att finansiera ytterligare 18 TWh till 2030. Det nya målet om totalt 46,4 TWh till 2030 uppnåddes redan i mars 2021.

Den svenska riksdagen beslutade under hösten 2020 att införa en stoppregel vilket betyder att elcertifikatsystemet avslutas 2035 istället för 2045, samt att nya anläggningar som tas i drift efter utgången av 2021 inte kommer godkännas för tilldelning av elcertifikat.

Den gemensamma elcertifikatmarknaden är ett exempel på samarbetsmekanismer enligt EU:s förnybartdirektiv. Marknaden i Sverige och Norge gör att de förnybara resurserna kan användas effektivare än om länderna arbetar var för sig med att öka den förnybara elproduktionen. En större marknad med fler aktörer bidrar till ökad likviditet. Då både svenska och norska producenter av förnybar el kan få stöd genom systemet sker investeringarna där förhållandena och lönsamheten är bäst. Det leder till att målet om ökad förnybar elproduktion kan uppnås på ett mer kostnadseffektivt sätt än genom två nationella marknader.

1.1 Samarbetsmekanismer

I förnybartdirektivet fastställdes bindande nationella mål för andelen förnybar energi i syfte att uppnå det övergripande målet för EU om att 20 procent av den slutgiltiga energianvändningen skulle komma från förnybara energikällor år 2020. För att EU:s mål skulle kunna nås till så låg kostnad som möjligt fördes det i direktivet in en möjlighet att genomföra åtgärder i andra länder via så kallade samarbetsmekanismer. Följande fyra mekanismer definieras i direktivet:

- statistisk överföring mellan medlemsstaterna
- gemensamma projekt mellan medlemsstaterna
- gemensamma projekt mellan medlemsstater och tredjeländer
- gemensamma stödsystem

Det svensk-norska elcertifikatsystemet ryms inom kategorin gemensamma stödsystem, och var det första exemplet inom EU på hur samarbetsmekanismer kunde utnyttjas för att uppnå de nationella förnybarmålen till 2020.

1.2 Åtagande enligt avtal

Ursprungligt avtal juni 2011:

Sverige och Norge ingick den 29 juni 2011 ett avtal om en gemensam marknad för elcertifikat. Avtalet innebar att länderna antog ett gemensamt mål för ny elproduktion baserat på förnybara energikällor på 26,4 TWh från 2012 till 2020. Finansieringen delades lika mellan länderna och båda länderna tillgodoräknades lika stor andel oavsett i vilket land ny elproduktionen etableras.

Avtalsändring april 2015:

Denna ändring innebar en ambitionsökning av det gemensamma målet mellan Norge och Sverige till 2020 med 2 TWh, från 26,4 TWh till 28,4 TWh. Finansieringen av ambitionshöjningen täcks endast av Sverige. De två länderna tillskrivs 13,2 TWh vardera i rapportering i enlighet med förnybartdirektivet. Efter det tillgodoräknas Sverige 100 procent av all elproduktion tills målet på 28,4 TWh nås.

Avtalsändring maj 2017:

Denna ändring fastställde att Sverige ökade ambitionen med 18 TWh till 2030, vilket innebar att systemets livslängd förlängdes till 2045. Målet för den gemensamma marknaden var fortfarande 28,4 TWh, och om detta skulle överskridas innan Norges utträde från elcertifikatsystemet, bidrar det till att uppnå den nya ambitionen på 18 TWh. Norska och svenska elcertifikat har samma giltighet under systemets livslängd.

Vid rapportering i enlighet med förnybartdirektivet ska båda länderna precis som tidigare tillgodoräkna sig lika mycket av ny elproduktion upp till 26,4 TWh. Därefter tillgodoräknas Sverige 100 procent av ny elproduktion inom elcertifikatsystemet.

Avtalsändring 2020:

Avtalsändringen innebar bland annat att elproduktionsanläggningar i Sverige och Norge som satts i drift efter den 31 december 2021 (stoppdatum) inte har rätt att tilldelas elcertifikat. Anläggningar som satts i drift i Sverige före stoppdatumet, och som uppfyller kraven för att tilldelas elcertifikat, kan dock godkännas fram till och med 2035. Om inte anläggningar med en normalårsproduktion på minst 46,4 TWh el godkänts för tilldelning av elcertifikat inom det gemensamma elcertifikatsystemet före utgången av mars 2021, skulle stoppdatumet flyttas till den 31 december 2023 för anläggningar i Sverige.

Regeringen meddelade i juni 2021 att stoppdatumet ej skulle flyttas fram. Stoppdatumet fastställdes därigenom, och nya anläggningar som tas i drift efter utgången av 2021 kommer ej att kunna tilldelas elcertifikat. Det innebar också att elcertifikatsystemet avslutas 2035.

Avtalsändringen reglerar hur rapportering i enlighet med förnybartdirektivet ska göras för perioden efter 2020 och fram till och med 2030. Rapporteringen ska följa grundprincipen om att varje part får tillgodoräkna sig det som parten har finansierat. Detta gäller från den tidpunkt då anläggningar med en normalårsproduktion på mer än 33,2 TWh i Sverige och på mer än 13,2 TWh i Norge, har tagits i drift, sedan den 1 januari 2012.

2 En elcertifikatmarknad, två nationella regelverk

I och med införandet av den gemensamma marknaden upprättades ett avtal mellan Sverige och Norge om hur den gemensamma marknaden ska fungera. Utöver det gemensamma avtalet har länderna sina nationella lagstiftningar som reglerar elcertifikatsystemet i respektive land. Avtalet om en gemensam marknad för elcertifikat mellan Sverige och Norge finns på följande hemsidor:

Sverige – regeringen.se

Norge – lovdata.no

De nationella lagar som reglerar elcertifikatsystemet i Norge är följande:

- LOV 2011-06-24 nr 39: Lov om elsertifikater
- FOR 2011-12-16 nr 1398: Forskrift om elsertifikater

De nationella lagar som reglerar elcertifikatsystemet i Sverige är följande:

- Lag (2011:1200) om elcertifikat
- Förordning (2011:1480) om elcertifikat
- Statens energimyndighets föreskrifter STEMFS (2011:4) om elcertifikat
- Föreskrifter om ändring (STEMFS 2016:2) i Statens energimyndighets föreskrifter och allmänna råd (STEMFS 2011:4) om elcertifikat

2.1 Skillnader mellan Norge och Sverige

Det finns vissa skillnader i ländernas lagstiftning även om de grundläggande principerna är gemensamma. Nedan presenteras några viktiga skillnader:

- I Sverige är torv berättigat till elcertifikat.
- Andelen biobränsle i blandat avfall ger elcertifikat i Norge.
- Möjlighet att tilldelas elcertifikat för hela produktionen efter omfattande ombyggnad finns i Sverige. I Norge tilldelas elcertifikat för produktionsökningen.
- Vissa mindre skillnader i undantagsregler för elintensiv industri.

2.2 Vem gör vad?

I Sverige är Energimyndigheten både tillsyns- och kontoföringsmyndighet för elcertifikatsystemet. I Norge är NVE tillsynsmyndighet medan Statnett är kontoföringsmyndighet. Nedan beskrivs de uppgifter som respektive myndigheter har.

2.2.1 Energimyndigheten och NVE

- Förvaltar elcertifikatsystemet i respektive land
- Behandlar ansökningar om elcertifikat
- Registrerar/avregistrerar kvotpliktiga aktörer
- Utövar tillsyn över respektive lands regelverk kring elcertifikat
- Informerar löpande om utvecklingen på elcertifikatmarknaden
- Hanterar sanktions- och kvotpliktsavgifter

Energimyndigheten och NVE redovisar marknadsstatistik om antal godkända produktionsanläggningar på sina webbplatser samt annan allmän information om elcertifikatsystemet. Det publiceras även marknadsrapporter kvartalsvis och en årsrapport. Samtliga rapporter finns på respektive myndighets webbplats.

nve.no/elsertifikater

energimyndigheten.se/elcertifikat

2.2.2 Energimyndigheten och Statnett

- Registeransvariga för det svenska respektive norska kontoföringssystemet (Cesar/NECS)
- Utfärdar elcertifikat den 15:e i varje månad
- Annullerar elcertifikat den 1 april varje år
- Publicerar löpande information om antal utfärdade, omsatta och annullerade elcertifikat samt elcertifikatens medelpris

Energimyndigheten och Statnett redovisar löpande information på sina webbplatser. Där finns information om bland annat antal utfärdade, omsatta och annullerade elcertifikat samt elcertifikatens medelpris.

cesar.energimyndigheten.se

necs.statnett.no

2.2.3 Energimarknadsinspektionen

Energimarknadsinspektionen är i Sverige tillsynsmyndighet över energimarknaderna för el, naturgas och fjärrvärme. Energimarknadsinspektionen kontrollerar att energiföretag följer regelverket och arbetar för att energimarknaderna ska fungera väl.

Energimarknadsinspektionen har på sin webbplats uppgifter om elleverantörers elpriser, inkluderat elcertifikatspriset, vilket möjliggör för elkunder att jämföra elpriser på marknaden. På webbplatsen finns också analyser och omvärldsbevakning av elmarknaden.

energimarknadsinspektionen.se

2.2.4 Rådet

Rådet för elcertifikatsystemet är upprättat i enlighet med artikel 11 i avtalet om en gemensam elcertifikatmarknad den 29 juni 2011 mellan Sverige och Norge. Rådet består av representanter från norska Olje- och energidepartementet och det svenska Klimat- och näringslivsdepartementet. Rådets uppgifter är bland annat att underlätta planering och genomförande av kontrollstationer. Detta genom att till exempel inleda utredningar, ha kontinuerlig övervakning av utvecklingen på marknaden, analysera eventuella behov av utveckling av regelverk samt utveckla en gemensam kommunikationsstrategi för åtgärder av betydelse för marknadsaktörerna.

Rådet är ett icke-beslutsfattande organ i fråga om nationell behörighet, exempelvis genom ändringar i nationell lagstiftning.

2.2.5 Kommittén

Kommittén för elcertifikatsystemet har fastställts enligt artikel 12 i avtalet mellan Norge och Sverige om en gemensam marknad för elcertifikat den 29 juni 2011. I kommittén sitter representanter från Energimyndigheten och NVE. Kommittén ska informera varandra och diskutera utformningen och tillämpningen av regelverk för tilldelning av elcertifikat.

Det är rådet som fastställer kommitténs arbetsordning. Representanterna i kommittén ska tillhandahålla det underlag som är nödvändigt för att kommittén ska kunna utföra sina uppgifter.

3 Tilldelning av elcertifikat

3.1 Elcertifikatberättigade anläggningar

Elproducenter ansöker om att få sin anläggning godkänd för tilldelning av elcertifikat hos Energimyndigheten eller NVE. Ansökan görs till NVE för anläggningar som är placerade i Norge. För anläggningar i Sverige skickas ansökan till Energimyndigheten. En anläggning godkänns för tilldelning av elcertifikat när ansökan är komplett och anläggningen är tagen i drift före utgången av 2021.

El producerad från följande energikällor är elcertifikatberättigad:

- Biobränsle¹ (och torv i kraftvärmeverk i Sverige)
- Vattenkraft
- Vindkraft
- Vågkraft
- Solenergi
- Geotermisk energi

3.2 Tilldelning och utfärdande

Den svenska alternativt norska staten tilldelar ett elcertifikat till elproducenter för varje producerad megawattimme (MWh) förnybar el. Producenterna kan sedan sälja elcertifikaten och får på så vis en extra intäkt för elproduktionen utöver elpriset.

Den 15:e varje månad utfärdas elcertifikat baserat på föregående månads rapporterade elproduktion till Cesar eller NECS. Rapporteringen av mätvärden sköts av nätägaren eller det företag som anlitas för att hantera rapporteringen. Det är till elproducentens certifikatkonto i det svenska eller norska kontoföringssystemet Cesar respektive NECS som utfärdandet sker.²

Nya anläggningar och produktionsökningar inom existerande anläggningar har rätt att tilldelas elcertifikat om idrifttagning skett senast 31 december 2021 (stoppdatum). Tilldelning av elcertifikat sker under 15 år, dock som längst till utgången av år 2035 då elcertifikatsystemet avslutas.

Den totala tilldelningen av elcertifikat styrs av de godkända anläggningarnas elproduktion. För kraftvärmeanläggningar påverkar även andelen förnybart bränsle. Yttre faktorer som temperatur, nederbörd, vindtillgång och elbalans påverkar elproduktionen och därmed även tilldelningen av elcertifikat.

¹ I Sverige enligt förordning (2011:1480) om elcertifikat. I Norge enligt FOR 2011-12-16 nr 1398: Forskrift om elsertifikater. Ägare till biobränsleanläggning måste deklarerat månadsvis i efterskott i Cesar respektive NECS hur stor andel av den producerade elen som kommer från elcertifikatberättigade bränslen av det totalt tillförda bränslet.

² Energimyndigheten är kontoföringsmyndighet för Cesar, Statnett är motsvarande för NECS.

3.3 Tilldelningsperioder för godkända anläggningar

Anläggningar som har tagits i drift i Sverige från och med den 1 maj 2003 har rätt att tilldelas elcertifikat i 15 år men som längst till utgången av 2035. Det innebär att nya anläggningar, ombyggnationer och produktionsökningar som tas i drift före stoppdatum och godkänns efter utgången av 2020 kommer att tilldelas elcertifikat mindre än 15 år.

Tilldelningsperioden startar från datum för godkännande. I Norge är tilldelningsperioden 15 år från datum för godkännande, avräknat den tid som anläggningen eventuellt har varit i drift före den 1 januari 2012.

Produktionsökningar inom existerande anläggningar i Norge och Sverige har rätt att tilldelas elcertifikat för den ökade förnybara elproduktionen i 15 år.

En omfattande ombyggnad inom existerande anläggningar i Sverige får en ny tilldelning i 15 år.

4 Kvoter och kvotpliktiga aktörer

Efterfrågan på elcertifikat skapas genom kvotplikt. Kvotpliktiga aktörer är framförallt elleverantörer men även vissa elanvändare (se avsnitt 4.2). Dessa måste varje år köpa elcertifikat motsvarande en viss andel av sin elförsäljning eller elanvändning, den så kallade kvotplikten.

Kvoterna anger i procent hur mycket av den kvotpliktiga elanvändningen som de kvotpliktiga aktörerna varje år behöver inneha elcertifikat för. Kvoterna, som är fastställda i förordningen om elcertifikat är vad som reglerar efterfrågan på elcertifikat, ökande kvoter ger ökad efterfrågan. Kvoterna är bestämda för respektive land. Sveriges kvotkurva gäller mellan år 2003 och 2035. Norges kvoter sträcker sig mellan år 2012 och 2035.

4.1 Tekniska justeringar

Kvotkurvorna är utformade för att stimulera utbyggnaden av förnybar el enligt ländernas uppsatta mål. Respektive lands kvotkurva har beräknats och fastställts utifrån hur mycket förnybar elproduktion som ska finansieras samt utifrån antaganden om framtida kvotpliktig elanvändning i respektive land. Förhållandet mellan dessa tal ger en procentandel som utgör kvoten. Eftersom kvoten är fast medan den kvotpliktiga elanvändningen varierar med bland annat temperatur och konjunkturer, kommer antalet annullerade elcertifikat inte alltid stämma överens med den annullering som beräknats för att nå målet. Ett år med högre elanvändning än vad som antagits i kvotkurvorna gör att det annulleras för många elcertifikat, medan år med lägre elanvändning medför att för få elcertifikat annulleras.

Om verklig kvotpliktig elanvändning avviker från förväntad elanvändning kan det innebära att kvotkurvorna behöver justeras för att säkerställa att Sverige och Norge finansierar enligt avtalet mellan länderna. Sådana tekniska justeringar görs i samband med så kallade kontrollstationer. En sådan justering medför inte en förändring av det gemensamma målet. Den första tekniska justeringen genomfördes i samband med kontrollstation 2015. År 2017 flyttades kvotkurvan för båda länder från lagtexten till förordningen. Justeringar efter antagen och faktisk annullering kan därmed korrigeras till nästa års annullering då processen att ändra förordningen är snabbare än en lagändring.

4.2 Kvotpliktiga aktörer

I Sverige är följande aktörer kvotpliktiga:

- Elleverantörer som yrkesmässigt levererar el i en elanvändares uttagpunkt.
- Elanvändare som använder el som de själva producerat om mängden använd el uppgår till mer än 60 megawattimmar per beräkningsår och har producerats i en anläggning med en installerad effekt som är högre än 50 kilowatt.
- Elproducenter som producerar el i ett nät som används utan stöd av nätkoncession, om mängden levererad el uppgår till mer än 60 megawattimmar per beräkningsår och om elen yrkesmässigt levereras vidare till användare som tar ut elen på samma nät.
- Elanvändare i den utsträckning de har använt el som de har importerat eller köpt på den nordiska elbörsen.
- Elintensiva industrier som har registrerats av Energimyndigheten.

I Norge är följande aktörer kvotpliktiga:

- Den som levererar el till slutkund.
- Elanvändare som använt el som de själva producerat.
- Elanvändare i den utsträckning de har använt el som de köpt på den nordiska elbörsen eller genom bilaterala avtal.

5 Kvotplikt och annullering

Varje år ska de kvotpliktiga aktörerna meddela Energimyndigheten respektive NVE om antalet elcertifikat som de behöver för att fullgöra sin kvotplikt, samt inneha det beslutade antalet på sitt elcertifikatkonto på annulleringsdagen. Svenska kvotpliktiga aktörer gör detta genom att skicka in en deklARATION om sin kvotplikt till Energi-myndigheten. Norska kvotpliktiga aktörer godkänner istället den kvotplikt som presenteras i NECS.

För att fullgöra kvotplikten måste den kvotpliktige även inneha elcertifikat motsvarande den lagstiftade kvoten av försäljningen/användningen av el. Elcertifikaten annulleras därefter den 1 april, vilket innebär att elcertifikaten förbrukas och inte kan användas igen. I och med annulleringen måste aktören köpa nya elcertifikat för att fullgöra nästa års kvotplikt. På detta sätt skapas hela tiden en efterfrågan på elcertifikat.

Nedan presenteras viktiga datum för elcertifikatsystemet

15 februari

Norge: Nätägare ska meddela NECS om kvotpliktig mängd el för varje kvotpliktig aktör i sitt nätområde.

16 februari

Norge: De kvotpliktigas totala elförsäljning/elanvändning för det föregående året finns tillgängligt på den kvotpliktiges konto i NECS.

1 mars

Norge: Sista dagen för norska kvotpliktiga aktörer att godkänna kvotplikten.

Sverige: Sista dagen för svenska kvotpliktiga aktörer att lämna in deklARATION över den elförsäljning och elanvändning som ligger till grund för föregående års kvotplikt.

31 mars

Norge och Sverige: Sista datum för kvotpliktiga att ha ett tillräckligt antal elcertifikat på elcertifikatkontot för att fullgöra kvotplikten.

1 april

Norge och Sverige: Annullering av det antal elcertifikat som behövs för att fullgöra kvotplikten. Finns det inte tillräckligt med elcertifikat på kontot beslutar Energi-myndigheten eller NVE om kvotpliktsavgift.

6 Reserven

Elcertifikat som har utfärdats men inte annullerats utgör reserven av elcertifikat. Det måste finnas tillräckligt med elcertifikat för att balansera marknaden. Reserven ökar under år då tilldelningen av elcertifikat är högre än efterfrågan på elcertifikat.

Förklaringar till skillnader mellan tillgång och efterfrågan på elcertifikat under enskilda år kan vara tidpunkten då anläggningar byggs och börjar producera eller att färre elcertifikat än antaget annulleras. Det senare inträffar om kvotpliktig elanvändning är lägre än vad som antogs när kvotkurvan fastställdes eller om kvotpliktiga aktörer inte annullerar elcertifikat enligt kvotplikt.

Vid uppstarten av den gemensamma elcertifikatmarknaden 2012 var reserven 8,8 miljoner elcertifikat. Denna reserv har från 2003 successivt byggts upp på den svenska elcertifikatmarknaden och ingår nu i den gemensamma marknaden.

Genom att jämföra den ackumulerade reserven med antal elcertifikat som ska annulleras kan detta ge en indikation på trycket på elcertifikatmarknaden. Låg reserv i förhållande till antal elcertifikat som ska annulleras kan bidra till ökade priser på elcertifikatmarknaden i och med att konkurrensen om att köpa elcertifikat ökar. På samma sätt kan en stor reserv i förhållande till antal elcertifikat som annulleras bidra till sjunkande priser på elcertifikatmarknaden.

7 Handel

Handeln med elcertifikat sker på en öppen marknad där priset avgörs av utbud och efterfrågan. Den gemensamma marknaden gör det möjligt att handla med både svenska och norska elcertifikat.

Handeln sker främst genom bilaterala avtal mellan elproducenter och kvotpliktiga aktörer samt via mäklare. Både elproducenter och kvotpliktiga måste ha ett elcertifikatkonto. Svenska aktörer har elcertifikatkonto i Cesar och norska aktörer i NECS. Vid handel sker överföringar av elcertifikaten från en säljares konto till en köparens konto i Cesar eller NECS.

Det finns även spekulanter med konton i elcertifikatregistren NECS och Cesar. Dessa spekulanter har för avsikt att köpa elcertifikat och sälja dem med vinst vid ett senare tillfälle, och kan därmed bidra till att utjämna priserna på elcertifikatmarknaden över tid.

7.1 Standardkontrakt: Leverans och betalning

Elcertifikat handlas primärt genom två typer av kontrakt, spotpriskontrakt och terminskontrakt. För båda kontrakten fastställs priset på elcertifikat vid avtalstidpunkten. Det som skiljer kontraktstyperna åt är tidpunkten för överföring och betalning av elcertifikaten. Vid avtal om terminskontrakt sker överföringen och betalningen av elcertifikat vid en fastställd tidpunkt, medan det vid avtal om spotpriskontrakt levereras och betalas inom fem respektive tio arbetsdagar. Terminskontrakt är tillgängliga för de fem kommande åren.

Spotkontrakt		Marskontrakt	
Pris:	Bestäms vid avtalstidpunkten	Pris:	Bestäms vid avtalstidpunkten
Leverans:	Inom fem bankdagar efter avtalstidpunkten	Leverans:	18 mars varje år
Betalning:	Inom tio bankdagar efter avtalstidpunkten	Betalning:	Inom fem bankdagar efter leverans

7.2 Registerpriserna

Genomsnittspriserna som presenteras i elcertifikatsregisterna Cesar och NECS är volymvägda genomsnittspriser av transaktionerna i respektive register under den aktuella tidsperioden. Priset speglar alltså alla överföringar mellan två juridiska personer under perioden.

Registerpriset ger ett värde på elcertifikaten över en historisk period viktat med hänsyn till omsatt volym under samma period. Marknadspriset ger i stället en indikation på värdet av ett elcertifikat vid en given tidpunkt. Registerpriset kan därför inte betraktas som ett marknadspris på elcertifikat.

8 Elcertifikatmarknaden finansieras av elkunden

Kvotpliktiga elleverantörer lägger kostnaden för elcertifikat som en del i elkundens faktura. På så vis är det slutligen elkunder i Sverige och Norge som betalar för utbyggnaden av den förnybara elproduktionen.

Elintensiv industri som i Sverige är registrerad hos Energimyndigheten har en elcertifikatkostnad enbart för den el som inte används i tillverkningsprocessen. Även i Norge finns det möjlighet för vissa industrier att undantas kostnaden för elcertifikat.

Skilda kvoter i Sverige och Norge gör att kostnaden per kilowattimme (kWh) inte är densamma för svenska och norska elanvändare trots att elcertifikatpriset är detsamma i båda länderna.

8.1 Elleverantörens kostnad

Elleverantören köper elcertifikat på elcertifikatmarknaden där priset sätts utifrån tillgång och efterfrågan, och varierar med tiden.

Elleverantörens kostnad för elcertifikaten ingår som en del i elkundens faktura. Kostnaden varierar med avseende på elleverantörens utgift för inköp av elcertifikat och årets kvot. Den kostnad elkunden betalar för elcertifikat på fakturan beror även på typ av elavtal.

För att göra en uppskattning över hur mycket ett visst elcertifikatspris motsvarar i kostnad per kWh för elcertifikat kan följande formel användas:

$$\frac{\text{Elcertifikatpris} \left[\frac{\text{kr}}{\text{MWh}} \right] \times \text{årets kvot}}{10} = \text{kostnad för elcertifikat [öre/kWh]}$$

Elcertifikatpriset är det volymvägda årsmedelpriset av transaktioner i kontoföringsystemen NECS och Cesar. Utöver denna kostnad kan även transaktionskostnader för elleverantören och moms för elkunden tillkomma.

Ordlista

Begrepp	Förklaring
Annullering	Förbrukning av elcertifikat för att uppfylla den årliga kvotplikten.
Kvotpliktsavgift	Avgift som måste betalas av den kvotpliktige om denne inte annullerar det antal elcertifikat som motsvaras av kvotplikten.
Kvotpliktig elanvändning	Den elanvändning som är kvotpliktig.
Cesar	Det svenska kontoföringssystemet för elcertifikat. Kontoföringssystemet är ett elektroniskt register med översikt av utfärdande, annullering och omsättning av elcertifikat. Energimyndigheten är registeransvarig för Cesar.
Deklaration av kvotplikt	Den 1 mars varje år ska de kvotpliktiga aktörerna i Norge och Sverige deklarerera sin kvotplikt. I Norge görs det med bakgrund av inrapportering från nätägare. I Sverige lämnar de kvotpliktiga aktörerna in en kvotpliktsdeklaration till Energimyndigheten.
Elcertifikat	Av staten utfärdat bevis på att en MWh förnybar el har producerats enligt lagen om elcertifikat.
Elcertifikatreserv	Elcertifikat som har utfärdats men inte annullerats utgör reserven av elcertifikat.
Elcertifikatberättigad	Elproducent som har rätt att tilldelas elcertifikat enligt lagen om elcertifikat.
Elcertifikatkvot	Andel (procent) som anger hur mycket av den kvotpliktiga elanvändningen som de kvotpliktiga aktörerna varje år behöver inneha elcertifikat för.
Elcertifikatsystemet	Marknadsbaserat stödsystem för el producerad från förnybara energikällor i enlighet med lag, förordning och föreskrift om elcertifikat.
Kvotplikt	Kvotpliktiga aktörer är framförallt elleverantörer men även vissa elanvändare. Dessa måste varje år köpa och annullera elcertifikat som motsvarar en viss andel av sin elförsäljning eller användning, den så kallade kvotplikten.

Begrepp	Förklaring
Förnybartdirektivet	Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG.
Förnybar elproduktion	El producerad från förnybara energikällor som till exempel vatten, vind, sol, geotermisk energi och biobränsle.
Kontrollstation	Genomförande av gemensamma utredningar och diskussioner mellan parterna om bland annat behov av ändringar eller justeringar i regelverket om elcertifikat.
Kvotkurva	Kurvan visar de årliga elcertifikatkvoterna mellan åren 2003 till 2035.
NECS	Det norska kontoföringssystemet för elcertifikat. Kontoföringssystemet är ett elektroniskt register med översikt på utfärdande, annullering och omsättning av elcertifikat. Statnett är registeransvarig för NECS.
Övergångsordningen	Övergångsordningen omfattar anläggningar som är elcertifikatsberättigade men som togs i drift före år 2012.
Spotkontrakt på elcertifikatmarknaden	En spotkontrakt är ett avtal mellan två parter om att köpa eller sälja ett antal elcertifikat till ett pris som fastställs vid avtalstidpunkten. Det avtalade antalet elcertifikat överförs från köparen till säljaren inom en vecka från avtalsdatumet.
Teknisk justering	Nödvändiga justeringar i kvoterna för att uppfylla förpliktelserna i avtalet om elcertifikat mellan Sverige och Norge. Detta innebär därmed ingen ambitionshöjning.
Termiskontrakt på elcertifikatmarknaden	Ett termiskontrakt är ett avtal mellan två parter om att köpa eller sälja ett antal elcertifikat på en förutbestämd tidpunkt i framtiden. Därmed skiljer man mellan avtalsdatum och leveransdatum. Priset bestäms vid avtalstidpunkten.

Hållbar energi för alla

Energimyndighetens uppdrag är att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet i energisystem, som är hållbara och kostnadseffektiva med en låg påverkan på hälsa, miljö och klimat.

Energimyndigheten är beredskapsmyndighet och sektorsansvarig myndighet inom energiområdet.

Vi bidrar med fakta, kunskap och analyser om tillförsel och användning av energi i samhället, och arbetar för en trygg energiförsörjning.

Forskning om framtidens energisystem och teknik får stöd av oss. Vi stöttar också affärsutveckling som gör det möjligt att kommersialisera innovationer och ny teknik, och ser till att goda lösningar kan exporteras.

Vi ansvarar för Sveriges officiella statistik på energiområdet, och hanterar stödsystem så som elcertifikatsystemet och handeln med utsläppsrätter. Dessutom deltar vi i internationella klimatsamarbeten, och förmedlar fakta om effektivare energianvändning till hushåll, företag och myndigheter.

Energimyndigheten, Box 310, 631 04 Eskilstuna

Telefon 016-544 20 00

E-post registrator@energimyndigheten.se

energimyndigheten.se